

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
07 01278 - 32	
DATO 17 SEPT. 2007	
AN	EKSP.
501	

Olje- og energidepartementet
PB 8148 Dep
0033 Oslo

Oslo 14. september 2007

Høringsuttalelse fra Norsk Bioenergiforening

Om endringer i energiloven – energitilstand i bygninger

Vi viser til høringsbrev av 18. juni 2007 der Olje- og Energidepartementet fremmer forslag om en utvidelse av energiloven knyttet til bygningers energitilstand. Lovforslaget innebærer nye regler om energimerking av bygninger og energivurdering av kjeler og klimaanlegg.

Lovendringen har sin bakgrunn i europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/91/EF av 16. desember 2002, om bygningers energiytelse. Europaparlamentet har vedtatt direktivet om bygningers energiytelse ut fra betraktningen om at energitiltak i bygg er nødvendige for å nå forpliktelsene i Kyoto-protokollen.

Olje- og energidepartementet fremholder at formålet med det norske lovforslaget er å *"skape mer kunnskap og oppmerksomhet om energibruk i bygg"*. Energimerkingen av bygg skal i følge høringsbrevet *"sikre grunnleggende informasjon om energitilstanden til bygningen"* slik at *"bygningens energitilstand skal bli en del av beslutningsgrunnlaget ved kjøp og leie"*.

Norsk Bioenergiforening er svært positive til formålet med lovendringen, men forutsetter at det ligger et overordnet klimapolitisk mål til grunn for det uttalte formålet om å skape mer kunnskap og oppmerksomhet om energibruk. Det overordnede formålet med den norske implementeringen av direktivet bør være knyttet til et mål om reduksjon i klimautslippene, i tråd med EU-direktivets formål.

Slik lovforslaget foreligger i høringsnotatet ser vi imidlertid ikke at verken OEDs mål om kunnskapsbygging eller det mer overordnede klimapolitiske målet blir ivaretatt.

Hvorfor formålet med lovendringen er viktig

Formålet med lovendringen er i følge høringsbrevet å skape mer kunnskap og oppmerksomhet om energibruk i bygg. Årsaken til dette målet er det mer grunnleggende energi- og klimapolitiske mål, knyttet til regjeringens arbeid for en overgang fra elektrisk til fornybar oppvarming. Denne overordnede målsetningen er slått fast i Soria Moria-erklæringen, og fulgt opp i Klimameldingen, med tiltak for omlegging fra oljefyring og elektrisk oppvarming til fornybar oppvarming og tiltak for bruk av bioenergi med inntil 14 TWh.

Vi viser også til § 8-24 i Teknisk Byggeforskrift, hvor de klimapolitiske målsetningene knyttet til bygningsmassen er klart fremhevet:

"Byggverk skal prosjekteres og utføres slik at en vesentlig del av varmebehovet kan dekkes av andre energiløsninger enn elektrisitet og/eller fossile brensler hos sluttbruker".

Formålet med lovendringen er altså overordnet klima- og energipolitiske, i tråd med de overordnede formålene med EU direktiv 2002/91/EF. Målet med dette direktivet er å sikre at EU innfrir sine klimaforpliktelser i Kyoto, samt å øke forsyningssikkerheten på lang sikt.

I lys av disse overordnede målsetningene knyttet til klima, energiomlegging og forsyningssikkerhet er det et klokt mål å bruke merkeordningen til å bygge mer kunnskap blant energibrukerne. Mangel på kunnskap og oppmerksomhet om energibruk er en sentral barriere for energiomlegging i bygg og boliger. Norsk Bioenergiforening har nylig gjennomført en større studie av barrierer for fornybar oppvarming som viser at manglende kunnskapsnivå og holdninger blant energibrukere er en sentral og avgjørende barriere for energiomlegging i Norge.

En energimerking som, slik OED beskriver det; *"sikrer grunnleggende informasjon om energitilstanden i bygningen"* vil etter NoBios oppfatning kunne bidra effektivt til å øke kunnskapsnivået og bevisstheten om energibruk i befolkningen.

En slik energimerking vil også kunne bli et effektivt styringsmiddel for å oppnå regjeringens klima- og energipolitiske mål.

Hvorfor lovendringen ikke vil virke etter formålet

Departementet legger opp til at *beregnet netto energibehov* skal ligge til grunn for vurderingen av byggets energitilstand. Netto energibehov er den mengden energi bygningskroppen bruker til oppvarming av luft og tappevann, samt kjøling. Netto energibehov tar ikke hensyn til *hva slags* energi bygget benytter. Dette innebærer at fossil energi, elektrisitet og fornybar energi vektlegges likt. Vurderinger av oppvarmingsløsning får dermed, som departementet selv poengterer, *"begrenset betydning"* for rangeringen av byggets energitilstand.

Norsk Bioenergiforening stiller seg uforstående til dette: Hvis ikke *energikilden* vektlegges i energimerkingen, utvannes mye av innholdet i merket. En merkeordning som forteller eier / leietaker at bruk av fossile brensler eller elektrisk oppvarming er like bra som fornybar varme er lite verdt, og byter både med målet kunnskapsbygging i befolkningen, og med de overordnede målene om omlegging av norsk energibruk og reduserte klimautslipp.

Når all energi behandles likt, slik valget av netto energibehov som beregningsgrunnlag legger opp til, innebærer dette at bygg som varmes med egen varmepumpe eller solfanger defineres som energieffektivt, mens biobasert oppvarming og fjernvarme vil bli definert som mindre positivt. Teknologi som er likeverdig i et klimaperspektiv vil med denne ordningen behandles helt ulikt. I tillegg vil identisk teknologi behandles ulikt avhengig av fysisk plassering: Varmepumpe installert i bygget får godskrevet en energisparende virkning, mens varmepumpe installert i et nær- eller fjernvarmeanlegg som står separat og forsyner flere bygninger, får ikke godskrevet noen energisparende virkning. Tilsvarende gjelder også for kjøling.

Uheldige konsekvenser for byggeiere og leietakere

En ordning bryter også med formålet om å øke kunnskapsnivået i befolkningen: En tilstandsvurdering av bygg som ikke vektlegger valg av energikilde, og gir inntrykk av at elektrisk, fossil og fornybar oppvarming er like bra, virke villedende og ikke kunnskapsbyggende.

Valg av oppvarmingsløsning vil kunne få stor betydning for bygningers verdi i fremtiden, og må gjenspeiles i rangeringen av bygningens energitilstand. Det er grunn til å gå ut fra at kostnaden for energibruk i økende grad vil komme til å gjenspeile klimakostnaden (at energibrukeren må betale for klimautslippene fra de anvendte energibærerne). Dette vil bli en naturlig konsekvens av norsk og internasjonal klimapolitikk. I den forbindelse vil informasjon om *klimaeffekten* av bygningers energibruk bli en svært viktig del av informasjonen til kjøpere og leietakere. Dette vil være informasjon om forhold ved bygningen som i økende grad kommer til å påvirke kostnaden for boligeier/ leietaker. Det vil dermed også bidra til å påvirke bygningers verdi. Dette er også et viktig formål med hele merkeordningen.

I lys av dette er det viktig at informasjonen om klimaeffekten av byggets energibruk kommer tydelig frem gjennom merkeordningen. Slik lovforslaget foreligger nå legges det ikke opp til dette.

Konsekvensen blir at energimerket ikke gir byggeiere, boligkjøpere og leietakere nødvendig informasjon om forhold som i nær fremtid blir svært viktig for byggets verdi. Konsekvensen blir også at byggeiere som investerer i fornybare oppvarmingsløsninger ikke får noen uttelling for dette.

Oppsummering

Norsk Bioenergiforening beklager at OED ikke har lagt opp til å etablere energimerkeordningen som et klimapolitisk virkemiddel. Dette er i strid med både EUs og regjeringens målsetninger for ordningen.

Norsk Bioenergiforening fremmer følgende forslag til grunnleggende endringer i energimerkeordningen:

1. I tillegg til netto energibehov må også primerenergibruken regnes med som grunnlag for vurderingen av byggets energitilstand.
2. Oppvarmingsløsning må tydeliggjøres i energimerket, og få stor betydning i rangeringen.
3. En indikator for CO₂-utslipp bør innføres i energimerkeordningen.

Norsk Bioenergiforening mener lovforslaget slik det foreligger ikke gjenspeiler hensikten i departementets egen målbeskrivelse, og heller ikke ift EU-direktivet. Det vil ikke gi ikke utbyggere og boligeiere ”*grunnleggende informasjon om energitilstanden til bygningen*”, og det vil direkte motvirke regjeringens miljø- og energipolitiske målsetninger, om å bidra til mindre elektrisk oppvarming og økt bruk av fornybar energi. Dette forslaget er dermed ikke godt nok, verken som klima- og energipolitisk styringsinstrument eller som kunnskapsbyggende og bevisstgjørende tiltak rettet mot befolkningen.

Vi tar forbehold om styrets endelige godkjenning av denne uttalelsen. Hvis dere ikke mottar noen endringer iht. dette brev så er denne uttalelsen å betrakte som endelig.

Vennlig hilsen
Norsk Bioenergiforening (NoBio)

Cato Kjølstad/s/
Daglig leder

Kai Asheim/s/
Næringspolitisk rådgiver